

STARTREE - Pădurile cu rol multifuncțional și produsele nelemnoase: provocări și oportunități

L. Nichiforel

Produse forestiere nelemnoase

Pădurile europene acoperă 35% din suprafața Uniunii Europene și furnizează bunuri și servicii pentru comunitățile rurale și societate. Peste 16 milioane de proprietari beneficiază de pe urma folosirii resurselor forestiere, cu posibilitatea de creare a aproximativ 4 milioane locuri de muncă. De aceea, pădurile europene au un rol foarte important în promovarea unor idei inovatoare și de dezvoltare durabilă a economiei Uniunii Europene.

Produsele din lemn sunt recunoscute ca fiind cele mai importante resurse ale sectorului. Cu toate acestea, produsele forestiere nelemnoase (PFNL) și pădurile multi-funcționale (PMF) sunt, în mai multe regiuni europene, la fel de importante pentru asigurarea veniturilor, pentru susținerea mijloacelor de trai, pentru menținerea vechilor tradiții și promovarea competitivității economiilor rurale.

Obiectivele StarTree

Proiectul STARTREE pornește de la ideea că PFNL și PMF sunt mai puțin analizate sub aspect sistematic și sunt slab documentate sub raportul optimizării competitivității lor economice.

Unul dintre punctele forte ale acestui proiect este acela de a oferi, la scară largă, o mai bună înțelegere asupra cunoștințelor și instrumen-

telor necesare pentru optimizarea gestionării multi-funcționale a pădurilor și pentru formularea unor idei inovatoare, în vederea creșterii valorii de piață și a profitului activității cu produsele nelemnoase.

Proiectul caută să fundamenteze instrumente informaționale și economice care să sprijine grupurile de interes de-a lungul lanțului de producție al produselor nelemnoase. Prin urmare, proiectul se adresează în mod egal proprietarilor de pădure, gestionarilor de păduri, firmelor, decidenților și entităților publice și private.

Date sintetice

Programul Cadru 7 al Uniunii Europene, Proiect de colaborare la scară largă (KBBE)

Valoarea totală

7,493,700.20 €

Contribuția CE

5,992,813.00 €

Durata de desfășurare a proiectului

48 luni

Data începerii proiectului

01/11/2012

Consortiu

24 parteneri din 11 țări europene (incluzând 9 IMM-uri)

Coordonator proiect

European Forest Institute, Finlanda

Web Site-ul proiectului

www.star-tree.eu

Cuvinte cheie

Păduri multi-funcționale, produse nelemnoase, gestionare durabilă, inovație, politică, piață economică, marketing,

Contact EFI: Robert Mavsar

robert.mavsar@efi.int

Contact USV: Laura Bouriaud

bouriaud@usv.ro

Studiile de caz la nivel regional

Proiectul de cercetare StarTree se axează pe cercetare de natură economică și pe implicarea grupurilor de interese la nivel regional.



Figura 1 Studii de caz la nivel regional în cadrul proiectului StarTree

Alegerea celor 14 studii de caz, răspândite la nivel european, urmărește să reflecte diversitatea ecosistemelor și a condițiilor sociale și să identifice rolul PFNL în economiile regionale. Studiile de caz vor servi ca: (i) descriptori și modele ale sectorului produselor forestiere nelemnoase, (ii) ghid în abordările inovatoare în gestionarea și utilizarea pădurilor cu rol multifuncțional și a produselor forestiere nelemnoase, (iii) platforme pentru implicarea grupurilor interesate și dezvoltarea sectorului PFNL, (iv) instrument de validare, diseminare și comunicare a rezultatelor proiectului.

Județul Suceava este una dintre cele 14 zone de studiu alese pentru studiul comparativ la nivel european. Pentru a putea beneficia de rezultate practice și viabile, a fost creat grupul regional de lucru, compus din factori de decizie și entități interesate de sectorul PFNL (D.S. Suceava, I.T.R.S.V., Camera de Comerț și Industrie, firme de profil și organizații de sprijin a diseminării inovației).

Acest grup de colaboratori se va întâlni anu-

al în următorii 4 ani ai proiectului. Participarea la acest grup oferă posibilitatea factorilor de decizie interesați de a face cunoscute și de a justifica problemele cheie ale activității lor în acest sector și problemele specifice legate de PFNL în regiunea analizată.

Universitatea Ștefan cel Mare din Suceava este implicată în acest proiect cu responsabilități în implementarea studiului de caz la nivel regional. În plus, universitatea este responsabilă pentru analiza comparativă a repartiției drepturilor de proprietate asupra dezvoltării sectorului de PFNL în cele 14 regiuni.

Prima întâlnire de lucru, desfășurată la Suceava în noiembrie 2013, s-a dovedit a fi extrem de fructuoasă în identificarea problemelor actuale în gestionarea PFNL. Ca punct comun de discuție s-a subliniat rolul pe care îl are lipsa unor reguli clare de culegere și comercializare a ciupercilor și fructelor de pădure. Acest lucru induce pe de o parte o concurență neloială la nivelul firmelor și pe de altă parte importante pagube prin culegerea haotică a PFNL. S-au exprimat idei privind necesitatea de a implica mai activ comunitățile locale și proprietarii privați în controlul și monitorizarea culegerii PFNL, pentru a putea integra valoarea dată de aceste produse în economia locală.